

२८

४.१.७२

मानपत्र

४९

४८

४९

(1)

अथपदमानप्रारंभः
गजाननप्रसन्नदरहोम्बवे

Joint Project of the Raniganj Seva Mandal, Dhule and the
Vidhan Library, Mumbai. Number: 82001
Published by the Raniganj Seva Mandal, Dhule and the
Vidhan Library, Mumbai.

(2)

श्रीगणेशायरमः ॥५८॥ ॥ श्रीसरस्वत्यैरमः ॥ स्वादिष्ठयामदि ष्ठपवस्त्र
 स्तोमधारया ॥ इद्यायपातवेसुतः ॥ रक्षोहविश्ववर्षणिरभियो
 निमयोहतं ॥ द्रुणासधस्तुमायद्वा ॥ वरिवोधातमोभवमंहि
 ष्ठोदत्रत्तमः ॥ पर्विराधोमधोनां ॥ अभ्यर्वमहानांदेवानांवी
 तिमंधसा ॥ अभिवाजमुतश्ववः ॥ लामचाचरामसितदिदर्थ
 दिवेदिवे ॥ इदोलेनआदासः ॥ १॥ पुनातितेपरिसुतंसोमंस्
 र्यस्यदुहिता ॥ वारेणशब्दतातना ॥ तमीमण्वीसमर्यआग्
 भ्यांतियोषणादशा ॥ स्वसारःपार्षदविः ॥ तमीहिन्द्वंसग्रुवो

(2A)

धमंति बाकुरं हृतिं ॥ त्रिधातुवारणं मधु ॥ अभीरप्मस्याउ
 तश्चीणाति चेनवः शिशु ॥ सोममिंद्राय पातवे ॥ अस्ये दिंद्रो म
 देष्वा विश्वारत्राणि जिन्नते ॥ शूरो मधाच मंहते ॥ २ ॥ यवस्व
 द्ववीरति पवित्रं सोम रंध्या ॥ उंद्रमिंद्रो दषाविश्वा ॥ आवच्यस्व
 महिसरो वयेदो द्युम्नव भूमः ॥ आयोनिंधर्णा सिसदः ॥ अधु
 क्षतप्रियं मधुधारा स्कृतस्य वेधसः ॥ अपोव सिद्धक्रकुः ॥
 महांतेवामहीरन्वापो अर्षंति सिंधवः ॥ यज्ञो भिर्वास विष्वस्यै ॥
 समुद्रो अश्वमामजे विश्वं भौधरुणो दिवः ॥ सोमः पवित्रे अस्मयुः ॥

e Shantidevan Mandir, Dhule and the Ashvamedha
 Date of Preparation: 1995
 Number: 10
 Date of Preparation: 1995

(3)

॥३॥ अचिकृद्वषाहरि मित्रोनहर्षतः ॥ संसूर्येण रोचते ॥ गि
 रस्त इंद्रो न सामर्द्ध्यं ते अपस्थुकः ॥ या भिर्मिदायश्चंभस्ये ॥
 २ तं लामदाय द्वष्य उलोक कुलमौ महे ॥ तनं ब्रह्मस्तयो महीः ॥
 अस्मभ्य मिंदविं द्रयु मध्यं पवस्वधारया ॥ पुर्जन्यो वृष्टि मार्गवा ॥
 गोषाइदोनषाअस्य श्वसा वाजसात् त ॥ ग्रामाय लस्य पूर्व्यः ॥ ४ ॥
 एषदेवो न्नमर्त्यः पर्णवी रिव दीयति ॥ अभिद्वोणान्यसदा ॥ एषदेवो २
 विपाक्तो तिक्रं सिधावति ॥ पद्मानो न्नदा भ्यः ॥ एषदेवो विप
 भ्युभिः पवसानक्ता युभिः ॥ ह रिव जायमन्यते ॥ एषविश्वा

(3A)

निवार्या त्रि भूरोपनिवसति भिः ॥ पवमा गः सिषा सति ॥ एष देवो
 रथ्यति पवमा नोदका स्यति ॥ ऋषि कृणो तिवावनुं ॥ चारष
 विम्बेरभी दुतोपोदेवो विगाहते ॥ दधदला निदाक्षुषेऽरषदि
 वं विधावति तिरोरजां सिधारया ॥ पवमा नः कनिकदत्ता ॥ एष
 दिवं व्यासरः जिरोरजां स्यस्पतः ॥ पवमा नस्वधरः ॥ हषत्रले
 न जन्मना देवो देवेभ्यः सुतः ॥ हरिः पवित्रे अर्षति ॥ एष उस्य पुरु
 षतो जशा नो जन्मन्यन्ति षः ॥ धारया पवते सुतः ॥ एष ॥ ३ ॥
 स नवसो मन्त्रे विद्व पवमा न प्रहिश्रवः ॥ अथा नो वस्य सखि ॥

०४०

(५)

३

सनाऽन्योति सनास्व विश्वाजं सोमसौभगा ॥ अथानोऽ सनाद
 हा मुतक्रतु मपसोममधोनहि ॥ प्रथानोऽ पुवीतारः पुनी
 तन सोममिद्वाय पातवे ॥ अथानोऽ संस्तर्येन आभजतवक्र
 लातवोति भिः ॥ अथानोऽ ॥ ७ ॥ तवक्रलातवोति भिन्यो क्य
 स्येमस्तर्ये ॥ अथा० अ॒ यष्टि॑ स्वा युध्यो मद्विवर्ह संरयिं ॥ अ०॥
 अ॒ धर्षनपच्युतोरयिं समह्यु सारहिः ॥ अ०॥ त्वां यज्ञे रवी वृध्य
 वमानविधर्मणि ॥ अ०॥ रयिं नश्चि॒ त्रमश्चि॒ नमिद्वै॒ विश्वा यु
 माभर ॥ अ०॥ ८ ॥ समिद्वो विश्वत स्पृतिः पवमानो विराजति ॥

(३८)

प्रीणन्वशाकनिकदता॥ तनूनपासवेमानः शंगेश्विद्वानो अर्पति॥
 अंतरिक्षेण रारजता॥ ईच्छेन्यः पवमानो रथिर्विराजति द्युमान्॥
 मधोधर्धराभिरोजसा॥ बहिः प्राचीनमें जसापवमानस्तुण
 नहिः॥ देवेषु देव ईयते॥ ३ दातौ जिहते बहुद्वारो देवी हिरण्य
 यीः॥ पवमानेन सुबुताः॥ ४॥ सुद्विल्ये बहुती मही पवमानो व
 पष्ट्यति॥ नक्तो षासान दद्वीति॥ उभादेवाऽचक्षसाहो ता
 रादेव्याहुवे॥ पवमान द्वृष्टवृष्टा॥ भारती पवमानस्य सर

(5)

स्वतीक्ष्णमहीपात्मनोयसमग्रमन्निस्त्रोदेवीः सुपेशासः ॥ वैष्णव
 मग्रजांगोपंपुरोयावान्माहुवे ॥ उंदुरिंद्रौवृषात् रिः पव
 मानः प्रज्ञापतिः ॥ वन्नस्पतिं पवमानमध्वासमेष्टिधारय ॥
 सहस्रवल्क्षणं हरितं आज्ञानं हिरण्ययं ॥ विश्वेदेवास्वाहा
 कृतिं पवमानस्यागता ॥ कायुर्बहस्पतिः सूर्योग्निरिद्वसजोष ॥ ४ ॥
 सः ॥ ३० ॥ मंद्रयासोम्नाधारयावृषापवस्वदेवयुः ॥ अप्योवा
 रेष्वस्मयुः ॥ अभिसंघर्ष्यमद्दस्तुकानो अर्षपुवित्रं आ ॥ अ

अभिसंमद्यं मद्भिं इति क्षर ॥ अभिकाज्ञिनोऽन्नर्वतः ॥ ५३ शोध

(5A)

भिवाज्ञमुश्कवः ॥ अनुद्गसास इंदवः आपोन प्रवता सरन् ॥ पुनर्ना
 इंद्रमार्गातौ ॥ प्रमल मिववा जिन्मर्जं तियोषणादश ॥ वनेकीच्छत
 मसविं ॥ १३ ॥ तं गो भिर्वृषणे रसं महायद्वकीतये ॥ सुतं भराय
 संस्टज दिवो देवाय धारयेद्वाय पवते सुतः ॥ पयोयद स्यपीपय
 ता ॥ आसाय लस्य रंत्या सुधाणः पवते सुतः ॥ प्रहं निपाति का
 यं ॥ एवा पुनर्न इंद्रयुर्मदिष्ठकीतये ॥ उहाचिह्नघिषेगि
 रः ॥ १४ ॥ अस्तमि दवः पथाधर्मदत्स्य सुभ्रियः ॥ बिद्यमा
 अस्य यो ज्ञनं ॥ प्रधारा मध्वो अग्नियो महो रपो विगाहते ॥

(6)

हृष्णविष्णुवंद्यः॥ ब्रह्मयुजो वाचो अत्रियो वृषभक्ते दद्वन्नेऽसंज्ञाभिः
 सद्योऽन्नध्वरः॥ परियकाव्याकविन्दुम्णावसानोऽन्नर्षेति॥ स्वर्वाजी
 सिषासति॥ पवस्मानोऽन्नमिस्यधोविशोराजेवसीदति॥ यसी
 मण्वतिवेष्टसः॥ १३॥ अत्रियो वारेपरिप्रियो हरिवनेषु सीदति॥
 रेष्ठो वनुष्यते मती॥ सवायुमिंद्रमश्विना साकं मदेनगच्छति॥ रञ्जी
 णायो अस्यधर्मभिः॥ आप्तिवावरुणा भगं मध्वः पंदं तउप्रेयः॥ ५
 दिहानोऽन्नस्यशक्तमभिः॥ अस्माभ्यं सोरसीरयिं मध्वावनस्यसात
 ये॥ अवोवसूनिसंजितं॥ ४॥ एते सोमान्नमिप्रियमिंद्रस्यकासम

(6A)

क्षस्यावधंतो अस्यकीर्ये ॥ पुनानास अङ्गषदो गच्छतो वायु मञ्चिना ॥
 तेनोधांतु सुवीर्ये ॥ उंडस्य सोमराधसे पुनानो हादिं चोदय ॥
 ऋतस्य योनि मा सदा ॥ मज्जं तिलु रादका क्षिकोहि नंति संसधी
 तयः ॥ अनुविप्राअमा दिष्टुः ॥ देवे भृस्या मदायुकं सरजान मति
 मेष्यः ॥ संगोभिर्वासया मसि ॥ १५ ॥ १६ ननः कलरोषा वस्त्राण्य
 रुषोहरिः ॥ परिगव्यान्यव्यत ॥ मधोन आपन स्वनो डोहि वि
 अ श्वोपद्विषः ॥ उंडो सखा यमाविश ॥ दाहुं दिवः परिस्त्रवद्युम्

The Rajawale Sanskriti Manuscript Collection and the Kashwari
 Digitized by Samskruti, Mumbai
 Date: 18th June, 2018
 Number: 100
 Upanishad

८) एथिव्याप्रधि ॥ सहोनः सोमदूस्थधः ॥ नृवक्षसंवावयमिंद्रपा
तं स्वविद्वा ॥ भक्षीप्रहित्रजामिषं ॥ ३४ ॥ परिप्रियादिवः कवि
वर्णासिनप्योहितः ॥ सुवानोयातिकविक्रतुः ॥ प्रप्रक्षयाय
प्रयसेजनयज्ञुहोअद्गुहो ॥ नीयर्षवत्रिष्ठया ॥ ससुनुमीतरा
शुभिज्ञोतोजाते लारोवयन् ॥ महोमीत्रतावधा ॥ ससुसधी ८
तिभिर्हितोनद्योऽजिन्वद्दहुः ॥ यारकमक्षिकवधुः ॥ उद्दुमिंद्रतव्रतो ॥
ताग्नभिसंतमस्तंमहेमुकानमादधुः ॥

११९॥ अभिविद्विरप्रसः सप्तप्रस्यतिवा वहिः ॥ किविद्वीरतप्रयता
अवाकल्पेषु न पुमस्तमां सिसोमुद्योध्या ॥ तानियुनानं जंघनः ॥
रुनव्यसेनवीयसे स्तुका यसाधयपथः ॥ प्रतवद्वाचपास्वः ॥
पवमानमहिन्नवोगामश्वेरासिवीरवक्ता ॥ सनामेधां सनास्वः ॥
१०॥ प्रस्त्रानासोरथाइवावैतानश्वस्यवः ॥ सोमासोरयेत्त्र
क्रमः ॥ हिन्नानासोरथाइवस्थविरगभस्योः ॥ भरासः का
रिणामिवा ॥ राज्ञानोनप्रशस्ति भिसोमासोरोक्तरं त्वते ॥

(8)

युशोनससधातभिः ॥१४॥ रिस्मुवानासउद्देवोमहायबर्द्धणागिरा ॥ सूता
 अर्बतिधारया ॥ आपानासोविवखतोजनंतउषसोभगैः ॥ सूरा
 ७ अण्ववितन्वते ॥ १५॥ अप्रदालमनीनोप्रलक्षण्वतिकारवः ॥
 द्वधोहरसआयवः । समीचनासआसतेहोतारः सस्तजामयापद
 मेकस्यपिघ्रतः ॥ समीनीनालतातारः सस्तजामयः ॥ पद
 मेकस्यपिङ्गतः ॥ जनाभानाभिनआईदे चक्षुश्चित्तुर्यसेचा ॥
 कवेरपटमाहे ॥ अभिप्रियादिवस्यहमामुमध्यर्युभि
 गुहाहितो ॥ सूरः परथतिचक्षसा ॥ २०३० उपास्मेगायतानरः पव

३

६

(४८)

प्रान्तायेदवे॥ अभिदेवां इयक्षते॥ अभितेमधुकाप्योथर्वाणोन्न
 शिश्रयुः॥ देवं देवायदेवयु॥ सकः पवस्य शंगवेन्नां लनायकमर्वते॥
 ३ वै शंराजन्नोषधीभ्यः॥ वभैर्नुस्वतनसेरणायदिविस्यरो॥ सोमा
 यगाथमर्वता॥ हस्तच्युतेभिर्दिभिः सुतं सोमं पुनीतना॥ मधावा
 धावता मधु॥ २१॥ नमसेदुपसीदतदभेदभिश्रीणीतना॥ इदुमि
 देवधातना॥ अमित्रहाविचर्षणः पवस्य सोमशंगवे॥ देवेभ्यो
 अनुकामकृता॥ इद्वायसोमपातवेमदायपरिक्षिच्यसे॥ मन

(9)

श्रीमनस्यतः ॥ पवमानसुकीर्येरयिंसोमरसीरितः ॥ इदनिदेण
 नोयुज्ञा ॥ २ ॥ सोमान्नसप्रमिंद्वसुताऽकृतस्युसादने ॥ इद्वाय
 मधुमत्तमाः ॥ अभिविप्रऽनूषतगावोवल्सन्मातरः ॥ इद्वेसो
 मस्यपीतये ॥ मद्युक्षेतिसादने सिंधोस्मार्विपश्चित् ॥
 सोगोरीश्चधिश्चित् ॥ दिवोग्राभाविचक्षणोऽयोवारेमहीय
 ते ॥ सोमोयः स्फक्तुः कविः ॥ यसोमङ्गुत्तरोषाः अंतः पवि
 त्रश्चाहितः ॥ तमिंदुपरिषस्वज्ञे ॥ ३ ॥ प्रवाचनमिंदुरिष्य

दिक्ष्यता ३

तिसमुद्रस्याधिविष्टपि॥ जिन्वकोरामधुश्चुतं॥ निसस्तोत्रोव
 नस्यंति धर्मनामंतस्व ईघः॥ हिन्द्वानोमानुषायुगा॥ अभिप्रि
 याऽसोमोहिन्द्वानोअर्षति॥ विप्रस्यधारयाकविः॥ आपवमा
 नधारयरथिंसहस्रवर्चसं॥ अस्मैइदोस्वाभुवं॥ २४॥ इति
 पवमानप्रथमोधायः॥ ३६॥ सोमः पुनानोअर्षति सहस्रधा
 रो अस्यविः॥ वायोरिंद्रस्यनिष्ठते॥ पनमानमनस्यवोविप्रम
 भिप्रायता॥ सुष्ठाणंद्ववीतये॥ पवेत्वा न लातये सोमः

(10)

सुहृत्वपात्रसः ॥ एणानादेव वीतये ॥ उतनो बालसाते ये पवस्व शुल्किर
 कः ॥ षुमदि दोषु कीर्तिनः सह श्रिणु रथिं पवतामा सुकीर्त्ये ॥ सुवाना
 द्वे वासद्वंद्वकः ॥ १ ॥ असा हियाना नहेत भिर सम्भवाजसातये ॥ वि
 वारमन्यमा शूवः ॥ वाञ्छो ग्रष्टी दबो भिवत्सन्नधो नकः ॥
 दधन्विरेगभ स्योः ॥ अुष्टु इश्वर्यम सर्पव मानकनि कदत्रा ॥
 विश्वा ग्रपद्विषो जहि ॥ अपग्रेंतो अराण्वः पव मानः स
 ईशः ॥ योनावत्स्यसीदता ॥ २ ॥ परिमा सिष्यद्विः

३५३

(10A)

सिंधोस्सावधिभितः ॥ कारं बिभैसुरस्य है ॥ गिरायदीस
 वंधवं पंचव्राता अप्यवः ॥ परिकृष्णं तिधर्णेसि ॥ आद्य
 शुभ्रिणोरसो विभवेद् वा असत्ता ॥ यदीजो भिर्वसायतो ॥
 निरिन्नो विधावतिजह छर्षणिताच्च ॥ अत्रासंजिघतेज्जाज्ञा ॥
 तसीभिर्यो विवस्वतश्च लोनमाम जयुना ॥ गाः केष्वानो न
 निर्णिन्नो विधावतिजह छर्षणिताच्च ॥ अत्राग्न्यजिगात्पव्या ॥
 वम्मुमियनियं विदे ॥ अभिभिर्पः समग्मतमर्जयं तीरिषस
 निर्णिन्नो ॥ ३ ॥ अतिभितीति रश्च वाग्याजिगात्पव्या ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com